

تورکمنیستانینگ غاپپارلی گیملره آچیق؟

هر یئلنگ مای آیندا بولوشی یالی بو یئلام تورکمنیستانینگ پایتاغتنیدا بییک شاهیریمیز هم فیلسوفیمیز ماغیمغولی نینگ شانلی داباراسی نینگ یانی بیلن "دونییا تورکمنلری نینگ گومانیتار بیرلشیگی نینگ" طوی- ماصلاحاتی- دا گچیریلیار. خبر برلشینه گوراً ۲۵- نجی آپریلده آشغاباتدا "اؤزگیش اولکه سی- تورکمن یایلاسی" اتلی حالقارا فستیوال باشلانیدیر (بو یئل ایرلایدیرلر). اونکا اوزالقی ساویت سایوزی نینگ چاگینده، قونگشی دولتدره، تورکیه ده، عراقدا، سیریادا یاشایان تورکمنلینگ یانی بیلن اروپادا یاشایان تورکمن بوسغونلاریندان- دا بیرناچه سی چاغیریلدی. بو فستیوال تورکمنیستانینگ پره زیدنتی و دونییا تورکمنلری نینگ گومانیتار بیرلشیگی نینگ پره زیدنتی بردی محمدوف ینگ یولباشچیلیغیندا و حواندارلیغیندا گچیریلیار (آلپین عصر اینترنت سایتی).

۱۹۹۲- نجی یئلداقی "گومانیتارینگ" ایلکینجی ماصلاحاتلاری نینگ بیرینده تورکمنیستانینگ شول و اقتقی پره زیدنتی ساپارمیرات نیازوف شنیهله آهنگده چیقیش ادیددی: "چار طاراپا یایران تورکمنلر! ایندی آنا واطنلی بولدونگیز. آنا واطانا کلیپ دورونگ، آرقانگیزدا واطان، الینگیزده تورکمن پاسپورتی بولار".

یونه نیازوف تا دونیاسینی تازله یانچا هم- ا تورکمنیستانینگ هم- ده "گومانیتارینگ" پره زیدنتلیک کورسی سینا باشغاسینی روا گورمدی. اول "گومانیتارینگ" اوستی بیلن اوز شخصیت کولتینی دونییا تورکمنلری نینگ آراسیندا- دا یایماغا سیناشیپ گلدی. دینگه اونی اوویانلر و بوریک/تاخیا گیب، اؤنگونده باش اگیان تورکمنلر آنا واطانا چاغیریلیاردی. دینگه سانلیجا آداما تورکمن پاسپورتی نصیب اتدی. تورکمنیستانینگ غاپپارلی بولسا دینگه شولارا و شولارینگ اینام بیلدیریانلرینه آچیلدی، غالانلارا بولسا هنیزم غاپی یاییق دوریار.

نیازوف ینگ یرینه گچن بردی محمدوف ینگ دؤورینده اؤزگیشیکلر بولار، یوردا بارپ گلکم یینگیللشر دییدیک ولی یئنه- ده "اؤنگی تاس، اؤنگی حمام"، اویتگان زات بولمادی. حتی یوردونگ اوزالقی داشاری ایشلر منیسترینی، گورنیکلی سیاستچیسى مرحوم عبدی قولیف ینگ جسدی نینگ یوردا آشیریلماغینا- دا روغصات بریلدی. اول بنده بولسا نروژینگ ساویق توپراغیندا جایلاندى.

تورکمنیستان گیتمک اوچین داشاری یورتلاردا بار بولان تورکمنیستانینگ ایلچی حانالاریندان ویزا سورامالی. اروپا دولتدرینده بولسا دینگه آلمانینگ، اطریش ینگ، انگلستانینگ، بلژیک ینگ پایتاغتلاریندان باشغا یرلرده تورکمنیستانینگ ایلچی حاناسی یوق. ایکنجیدن ویزا آلماق اوچین تورکمنیستاندان چاغیریش حاظ گرک، اوچونجیدن ویزا اوچین ایلچی حانادا دولدوریلان فورمی (بلانکتی) تورکمنیستانا اییرملی و اول چاغیریان آدم هم- ده داشاری ایشلر منیسترلیگی (خاص دوغروسی ملی حاوپسوزلیق/ک گ ب/) طاراپیندان ماخوللانمالی. اونسونگ گیتجک آداما ویزا بریلگی ممکن. غاراشسیرلیغینا قاوشان بنیهله کی دولتدره مثال اوچین آذربایجانا گیتمکچی بولیانلار ویزانی باکوونگ آیروپورتیندان آلیپ بیلیرلر. یونه تورکمنیستانا سیاحت اتمک یا- دا گوروشماگه گیتمک اوچین گورگی بارینی گورکزیارلر. هنیزم ادیل ساویت دؤوری نینگ دوزگونلری یوره یار.

بیزینگ پیکریمزچه تورکمنیستانینگ یولباشچیلاری دونیا تورکمنلری نینگ بیر ساچاغینگ باشینا یئغناشماغینی یورکدن ایسلانوقلار. اگر دوغوردانام اولاری دونیائینگ چار کونجونه یایران تورکمنلرینگ پرابلمالاری قیزیقلاندریران بولسا اوندا اینگ بارسیندن بردی محمروف مثال اوچین ایرانا باراندا (اول بیرناچه گرک تهرانه باردی) تورکمنلرینگ آراسیندا- دا باریپ اولار بیلن دوز- طاغاملاشاردی هم روحی تایدان اولارا قولداو بره ردی. ایران دولتی، تورکمنیستانینگ دورلی ولایت لاریندا مدنی- ادبی چاره لر گچیریپ گلیار، پارس دیلینی و مدنیتینی پروپاگاندا ادیار، اما تورکمن دولتی تورکمنلرینگ یاشایان شهرلرینده کنسول حانا آچیپ بیلمان گلیار.

اروپادان تورکمنیستانا چاغیریلان تورکمنلرینگ آغلاباسی دیین یالی ایرانینگ دیکتاتور رژیمینه غارشى گۆره شیپ، داشاری یوردا غاچانلار و بو دولترلر دن سیاسی باش پناه آلانلار. البته اولار آتا واطان دیلیان تورکمنیستانا گیتماگه دولی حاقلی، یؤنه یؤریته چاغیریلیپ، یول حاراجاتی بریلیپ گتیریلیانلر، دینگه پره زیدنتینگ شان-شوهراتینا حشلله قاقیارلار. بو بولسا عاقیلا-منطقه سیغانوق/ سبابی نامه؟

بیر زادی اونومالی دأل. غینانساغام تورکمنیستاندا آدم حقوقلاری گۆدک بوزولوپ گلیار، یکجه ارکین سۆزه، نشره، جمعیهته یول بریله نوق، غازیت صاحیپالاری، رادیو- تله گپله شیکلری دینگه پره زیدنت ینگ اوگوسی بیلن دولی. آدملرینگ قولاغی قاماتا گلدی. تورکمنیستان بای دولت هم بولسا ایلاتی حور- حومسی یاشایار. گازدان گلیان پوللاری بولسا "وردوم شالیق" اتمک اوچین، گره کمه جک بینالاری قوراماغا صارپ ادیلیار. ایشسیزلیک، نشه کش لیک، جلب چیلیک حددن آشا کۆپلدى. زندانلار بولسا حیرین- دیقین. سیاسی بندی لره بولسا داشاری یورت قوراملار شول ساندان حالقارا گناه گچیش یا- دا انسان حقوقلارینا گۆزگچیلیک ادیان هیومن رایتس وچ یالی قوراملار بیلن دوشوماغا یول بریله نوق. نیرأ سراتسنگ بردی محمروف ینگ ایت صورتی آسیغلی. اوزالقیسیندان اویتگان زات یوق. اؤنگ "روح نامه" کتابی حالقینگ بوینوندان آسیلان بولسا ایندی بردی محمروف ینگ ساغلیق حاقیندا یازان کتابلاری، اؤنگ نیازونگ قاقاسی آتامراد بولسا ایندی مونونگ آتاسی نینگ هم قاقاسی نینگ اتلاری مکتبلره و متجیدلر داقیلیار. قاراض آیتسانگ آیدیپ اوتورمالی.

تورکمنیستانداقی شنیله یاغداى دونیا جمعیتچیلیگی نینگ گۆزیندن و اونسوندن دوشه نوق، اولار باشاردیغیندان تورکمن حالقی نینگ اینگ ایلکی انسان حقوقلاری نینگ برجای ادیلگی اوغروندا پروتستلرینی بیان ادیارلر، شولار یالی یاغدایدا، آماندان باران تورکمنلر پره زیدنت ینگ شانینا آیدیم آیدیپ، ذکیر چکیپ یورسه لر اونگا تورکمنیستاندا یاشایان دوغانلاری ناحیلی بها بره ر؟ "حانی، بولار دوین-أ تورکمنصحرانینگ آراتلیغی اوغروندا گۆرشدیک، دیکتاتور رژیم ینگ الیندن قاقچپ گلدیک- دییاردیلر، ایندی هم یننه باشغا بیر دیکتاتورینگ سیاسیندا حشلله قاقیارلار" دییمزلرمی؟

اولانپ گۆزینگ هم وجدانگیزینگ سسینی دینگلانگ.

آقمرات گورگنلی